Jaaroverzicht
VPTZ Land van Cuijk 2023

Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg
Land van Cuijk

Aangesloten bij VPTZ Nederland

Wij als VPTZ Land van Cuijk

Visie en Missie

Onze Stichting VPTZ Land van Cuijk is een regionale organisatie, die goed toegeruste en gemotiveerde vrijwilligers kan inzetten om mensen te ondersteunen in de laatste fase van hun leven. Deze inzet leveren we overal waar dat gevraagd wordt: in de thuissituatie, in hospice de Cocon en ook in zorginstellingen als aanvulling op de geleverde professionele zorg en als ondersteuning van de mantelzorg.

Wij werken vanuit de erkenning van het recht van ieder mens om op een menswaardige manier te sterven, aansluitend bij haar of zijn levensstijl, behoeften en wensen.

Onze missie is het bieden van aandacht en ondersteuning aan mensen in hun laatste levensfase, teneinde hen in staat te stellen - in lijn met hun eigen levenswaarden - op menswaardige wijze te sterven. Deze ondersteuning wordt geboden door de inzet van daartoe gemotiveerde en opgeleide vrijwilligers, als aanvulling op en in samenwerking met de mantelzorg en de professionele zorg. De ondersteuning kan plaatsvinden in de thuissituatie, in hospice (bijna-thuishuis) de Cocon of in een zorginstelling

Visie en Missie (Vervolg)

In de laatste levensfase is de zorg vaak intensief. Naast de zorg van mantelzorgers en de professionele zorg kan er behoefte zijn aan extra ondersteuning: praktische hulp, aandacht, een luisterend oor.

VPTZ-vrijwilligers bieden die ondersteuning zodat deze levensfase zo goed mogelijk doorleefd kan worden, thuis, in het hospice of in een instelling.

De inzet van vrijwilligers veronderstelt een eigen positie naast de mantelzorg en de professionele zorg op basis van wederzijds belang en erkenning van ieders eigenwaarde en gelijkwaardigheid. Deze drie vormen van ondersteuning vullen elkaar aan.

Samen met hun naasten en zorgprofessionals spannen wij ons in om cliënten een waardige en comfortabel laatste fase door te bieden.

Goede ondersteuning in de laatste levensfase

Gasten die hun laatste dagen in het hospice hebben doorgebracht en mensen die thuis wilden sterven met ondersteuning van VPTZ Land van Cuijk zijn overwegend zeer positief over de ondersteuning en aandacht die ze van de vrijwilligers ontvangen hebben en over de huiselijke sfeer die deze locatie kenmerkt. Ook familieleden van de gasten voelen zich welkom.

De vrijwilligers van VPTZ Land van Cuijk werken intensief samen met Pantein thuiszorg. Gasten kunnen hun eigen huisarts houden of gebruik maken van de huisarts die aan VPTZ Land van Cuijk verbonden is.

Het jaar 2023 in vogelvlucht

In 2023 is er volop aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- Huisvesting: het bestuur is zich aan het oriënteren op andere huisvesting voor het hospice. Een ander gebouw dat meer voldoet aan de privacy wensen van toekomstige gasten n.l. eigen sanitair in de ruimte die tijdelijk bewoond wordt en een eigen buitenruimte. Daarnaast is er behoefte aan uitbreiding van het aantal gastenkamers.

- Nieuw bestuurslid: met het gegeven ons te oriënteren op andere huisvesting kwam de wens van het bestuur om een bestuurslid aan te trekken met een vastgoed achtergrond. Die vonden we in de persoon van Antal Smits, die ervaring heeft in het bouwen voor ouderen bij Woonzorg Nederland.

- Pr-activiteiten: Onze website is herschreven en geactualiseerd. We hebben ook een herstart gemaakt met de uitgave van de interne nieuwsbrief. Ook hebben we alle KBO’s in het werkgebied benaderd voor het verzorgen van een lezing, het uitgaanspunt daarbij is mensen in de regio informeren over de mogelijkheden die VPTZ Land van Cuijk heeft als het levenseinde in zicht komt. Een tweede doel is het werven van nieuwe vrijwilligers.

Het jaar 2023 in vogelvlucht

- Opstellen kwaliteitshandboek: Er is gestart met een digitaal kwaliteitshandboek, dit is een verzameling van alle beschreven processen, procedures werkinstructies, formulieren en checklists van onze organisatie. Het handboek zal ik de loop van 2024 gevuld gaan worden.

- ARBOWET, RI&E en Bedrijfshulpverlening (BHV): Om risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en psychosociale arbeidsbelasting zoveel mogelijk te voorkomen en te beheersen zijn dit jaar de activiteiten in het kader van de RI&E en de Arbowet verder opgepakt. Daartoe zijn zowel het Arbobeleidsplan als het Bedrijfshulpverleningsplan opgesteld. Samen met de brandweer is er gekeken naar de brandveiligheid voor gasten en medewerkers binnen het hospice en is een uitvoeringsplan (Plan van Aanpak) opgesteld.

- Thuisinzet: Het aantal vrijwilligers voor thuiswaken is gering met als gevolg dat niet alle vragen beantwoord kunnen worden. In 2023 is gestart met het opzetten van een werkgroep die bekijkt op welke wijze hier een impuls aan gegeven kan worden.

Cliënten en dienstverlening

In 2023 hebben wij 36 cliënten en hun naasten mogen begeleiden en zijn er 63 gasten opgenomen in hospice de Cocon. We hebben 2 cliënten in een zorginstelling begeleid. De bedbezetting in ons hospice was in 2023 hoger dan in 2022.

Het hospice beschikt over 4 bedden. De bezetting in 2023 was 70%. Het gemiddelde verblijf in het hospice was 16 dagen, dit was in 2022 19 dagen. Het totaal aantal ligdagen was dit jaar 1024 en in 2022 671 ligdagen. Het aantal thuiswaakuren bedroeg in 2023 952.

Ook dit jaar hebben ruim 83 vrijwilligers bijgedragen aan waardevolle momenten voor gasten en hun naasten. De samenwerking tussen vrijwilligers, thuiszorg en de huisartsen wordt als heel prettig ervaren. Op deze manier hopen we dat we de cliënten en hun naasten zich op een comfortabele en betekenisvolle manier kunnen voorbereiden op hun sterven.

Onderstaande overzichten geeft enkele kenmerken van de cliënten die in 2023 een beroep hebben gedaan op thuiswaken en het hospice.

Thuisinzetten in cijfers

In tegenstelling tot de landelijke tendens waarin zichtbaar wordt dat het aantal aanvragen voor thuisinzetten afneemt, is er bij ons sprake van een toename van het aantal aanvragen van thuisinzetten en de realisatie daarvan.

Verwijzers 2023

- ✓ Thuiszorg/Wijkverpleging 18
- ✓ Client zelf/naasten 7
- ✓ Huisarts 4
- ✓ Ziekenhuis 3
- ✓ Ouderenverpleegkundige 3
- ✓ Verpleeghuis 2

Aantal thuisinzetten

Thuisinzetten	2023	2022
Aantal intakes/aanvragen	64	45
Aantal inzetten thuis	38	27
Aantal waak-uren	952	519

Hospice in cijfers

In het jaar 2023 hebben we beduidend meer aanvragen en opnames gekregen.

- **Verwijzers 2023**

✓ Ziekenhuis 34
✓ Huisarts 22
✓ Thuiszorg 4
✓ Naasten 3

- Het verblijf varieert van dagen tot maximaal drie maanden. De gemiddelde verblijfsduur was in dit jaar 16 dagen.

Aantal gasten/bewoners hospice

Hospice	2023	2022
Aantal aanmeldingen	154	83
Aantal opnames	63	36
Gemiddelde verblijfsduur in dagen	16	19
Aantal ligdagen totaal	1024	671

Deskundigheid vrijwilligers

In 2023 waren 83 vrijwilligers beschikbaar, waarvan de meesten als gastvrouw of gastheer in het hospice werkzaam waren. Acht vrijwilligers legden zich toe op het thuiswaken, zowel overdag als s ’nachts.

Daarnaast zijn nog enkele personen actief geweest als tuinvrijwilliger, boodschappenvrijwilliger, klusvrijwilligers, een vrijwilliger die het oud papier wegbrengt en kookvrijwilligers. Ook zijn er vrijwilligers die administratieve en organisatorische werkzaamheden verrichten. Denk hierbij aan het opstellen van het dienstrooster en het uitvoeren van PR-activiteiten.

In 2023 zijn 15 vrijwilligers gestopt en in hetzelfde jaar hebben we 8 nieuwe vrijwilligers kunnen verwelkomen. Het vrijwilligersbestand is zeer gevarieerd, wat ook een wens is van VPTZ Land van Cuijk. Zo is de jongste vrijwilliger 25 jaar en de oudste vrijwilliger 85 jaar.

De vrijwilligers krijgen ieder jaar de gelegenheid om diverse cursussen te volgen. Dit opleidingsaanbod wordt door onze organisatie zelf of door VPTZ Nederland aangeboden.

Deskundigheid vrijwilligers

De opzet van de introductietraining

- Iedere nieuwe vrijwilliger volgt verplicht de basistraining “Er zijn”. Deze introductiecursus is samengesteld door de Landelijke VPTZ en is door ons zelf aangepast. Deze training wordt 1x per jaar gegeven door één van de coördinatoren. In 2023 is deze cursus gevolgd door 7 vrijwilligers, zij zijn allen geslaagd.

Inwerken nieuwe vrijwilligers

- Na aanmelding om vrijwilliger te worden volgt er een kennismakingsgesprek met 2 vrijwilligers waarvan wij vinden dat zij naar wens functioneren. Na wederzijdse positieve ervaringen gaat de kandidaat starten. Te beginnen met het meedraaien van drie diensten met een ervaren vrijwilliger. Na deze drie diensten wordt er een afspraak gemaakt om te evalueren, bij wederzijds goedvinden mag er gestart worden als vrijwilliger van de hospice. Vrijwilligers van VPTZ Thuis volgen eerst de basistraining, daarna draaien ze een paar nachten/overdag mee met een ervaren vrijwilliger in een thuissituatie. Ook hier volgt een evaluatie en bij wederzijds goedvinden start de vrijwilliger bij mensen thuis. Na twee maanden volgt er nogmaals een gesprek om te bespreken hoe de vrijwilliger het vrijwilligerswerk ervaart.

  Nieuwe vrijwilligers draaien drie diensten mee als extra vrijwilliger, ze zijn dan met drie vrijwilligers aanwezig tijdens een dienst. Na drie diensten gaat de coördinator evalueren met de nieuwe vrijwilliger. Als het voor beide passend is dan mag de nieuwe vrijwilliger starten.

Deskundigheid vrijwilligers

Opleidingsbeleid algemeen

- Iedere nieuwe vrijwilliger krijgt de introductiecursus aangeboden, deze is verplicht dit zijn 4 tot 7 bijeenkomsten.
- Jaarlijks mag iedere vrijwilliger één training volgen via de Landelijke VPTZ
- Aan intervisie mogen vrijwilligers jaarlijks deelnemen, deze wordt 4x per jaar gegeven aan twee groepen.
- ADL training wordt jaarlijks meerdere malen gegeven, iedere vrijwilliger mag zich hiervoor inschrijven.
- Er zijn twee themabijeenkomsten, dit jaar ging het over dementie en palliatieve sedatie/euthanasie/kwaliteitshandboek.
- De thuisvrijwilligers hebben driemaal per jaar een koffiemoment om elkaar te ontmoeten en om ervaringen uit te wisselen.
- Opfrisscholing voor zittende vrijwilligers, deze hebben alle vrijwilligers gevolgd in 2023 en succesvol afgesloten.

Deskundigheid vrijwilligers

Hoe wordt de deskundigheid vrijwilligers bevorderd en gewaarborgd?

We bieden regelmatig trainingen aan waar vrijwilligers nieuwe vaardigheden kunnen leren en bestaande vaardigheden kunnen verbeteren. Verder zorgen we ervoor dat ervaren vrijwilligers de nieuwkomers begeleiden. Dit om deskundigheid te bevorderen door het delen van kennis en ervaring.
We gaan op verschillende momenten in het jaar met elkaar in gesprek om feedback te geven en te ontvangen. Dit om continu te leren en verbeteren te stimuleren.

Intervisie/ begeleiding vrijwilligers

4 x per jaar wordt een intervisiebijeenkomst gepland voor de vrijwilligers. In deze bijeenkomsten spreken ze met elkaar over zaken binnen hun dienstverlening die hen bezighoudt. Deze bijeenkomsten worden begeleid door een geestelijk verzorger vanuit Syntein.

Ingezette instrumenten jaargesprekken, feedback en resultaten

In 2023 zijn er met alle vrijwilligers individueel jaargesprekken gevoerd. Deze gesprekken zijn gevoerd aan de hand van een vooraf ingevulde vragenlijst. In deze gesprekken was o.a. aandacht voor functioneren, opleiding en wensen voor de toekomst. Vanuit de resultaten van deze gesprekken is geen actie vereist. Vrijwilligers geven aan erg tevreden te zijn.

Deskundigheid vrijwilligers/coördinatoren

Gevolgde trainingen afgelopen jaar?

- 19 vrijwilligers hebben een training gevolgd via de Landelijke VPTZ.
- Introductietraining coördinatoren.
- Veiligheid, Hygiëne en ziektebeelden.
- Verdiepingstraining ervaren vrijwilliger.
- Waarden en normen en de invloed ervan op u en de ander.
- Zin in je leven.
- Ik en mijn ikken.
- Kookworkshop.
- Dichtbij jezelf, dichtbij de ander.

Trainingen coördinatoren en bestuur op training?

- De beide coördinatoren hebben samen of apart onderstaande trainingen gevolgd. Er zijn geen bestuursleden naar een training geweest.
- Social Media voor beginners.
- Social Media voor gevorderden.
- Congres Carend leven toevoegen aan de dagen.
- Leidinggeven aan vrijwilligers.
- Online meeting vrijwilligers werven.
- Themadag in je kracht komen als coördinator vrijwilligers.
- Cursus preventiemedewerker.
- Assertief communiceren.

Netwerk palliatieve zorg

Deelname netwerk palliatieve zorg/netwerkregio

Onze organisatie is aangesloten bij het netwerk palliatieve zorg Noordelijke Maasvallei. Het kernteam vergadert drie keer per jaar. Aan alle drie de bijeenkomsten hebben we deelgenomen.

Het kernteam bestaat uit professionals die in het denken over palliatieve zorg en de uitvoering daarvan een rol hebben.

Het doel is gericht op kennisoverdracht en verbinding tussen de diverse partijen op inhoud.

Netwerk in beeld

Kenmerk van de palliatieve zorg is dat de behandeling van een patiënt niet meer gericht is op genezing of verlenging van het leven, maar op de kwaliteit van het leven in deze periode en op de kwaliteit van het sterven. Dit geldt voor de gast en haar/zijn naasten. Het netwerk heeft deze gedachte als uitgangspunt en richt zich op verbinding tussen de verschillende partijen die daar een rol bij spelen. Wij zijn daar een van.

Netwerk palliatieve zorg

Het netwerk palliatieve zorg Noordelijk Maasvallei stelt zich een aantal doelen.

- Zorg dichtbij de patiënt en naasten te organiseren.
- Kennis van zorgorganisaties en zorgverleners delen en bevorderen (organiseren scholing voor verzorgende en verpleegkundige).
- Samenwerking tussen organisaties en verschillende disciplines verbeteren (Syntein, Pantein, Buurtzorg, Sociom, VPTZ, mantelzorg land van Cuijk, Dichterbij).
- Een samenhangend en landelijk dekkend netwerk in de palliatieve zorg bouwen dat regionaal ondersteuning biedt aan patiënten, naasten en zorgverleners (nationaal programma palliatieve zorg en samenwerking met de netwerken binnen het gebied (Zuidoost Nederland).

Speerpunten 2024

- De beschikbaarheid van een groep van honderd vrijwilligers voor het thuiswaken en in het hospice.
- Een bedbezetting van 75%.
- De dienstverlening in het thuiswaken in het Land van Cuijk uitbreiden.
- Doorgaan met de oriëntatie op een nieuwe locatie voor hospice De Cocon.
- Meer opnames in Hospice de Cocon en meer thuisinzetten.
- Uitbreiding dag coördinatoren.
- Het hebben van een Ri&E.
- Het hebben van een klachtenprocedure.
- Scholing; introductietraining, intervisie.
- Het bieden van een training aan alle vrijwilligers “Werken vanuit de Bedoeling”.
- 2024 wordt het jaar van de bedoeling.
- Het hebben van een up to date Kwaliteitshandboek Lerend Netwerk via de Landelijke VPTZ.
- Participeren in een Lerend Netwerk van VPTZ Nederland.
- Gebruik maken van het materiaal van VPTZ Nederland bij de evaluatie van de naasten van gasten.

VPTZ

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Land van Cuijk